

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань екологічної політики та природокористування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-27-06; факс: 255-22-72

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження відповідальності за порушення порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки, поданий Кабінетом Міністрів України (реєстр. № 5159 від 25.02.2021)

На виконання доручення Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 01.03.2021 Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 16.06.2021 (протокол № 85) розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження відповідальності за порушення порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки (реєстр. № 5159 від 25.02.2021 р.), поданий Кабінетом Міністрів України.

Як зазначено у пояснювальній записці, прийняття проекту Закону дасть змогу встановити відповідальність за порушення законодавства у сфері стратегічної екологічної оцінки, зокрема за:

- нездійснення стратегічної екологічної оцінки;
- порушення встановленої законодавством процедури здійснення стратегічної екологічної оцінки, у тому числі порядку інформування громадськості та порядку проведення громадського обговорення і врахування його результатів;
- неврахування результатів стратегічної екологічної оцінки при затвердженні документів державного планування;
- порушення порядку здійснення та оприлюднення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля.

Проект Закону передбачає:

- ведення Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки;
- можливість оскарження в судовому порядку рішень, дій чи бездіяльності у процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки;
- встановлення відповідальності за порушення законодавства про стратегічну екологічну оцінку;
- встановлення переліку підстав для притягнення до адміністративної відповідальності;

надання повноважень Держекоінспекції в частині організації та здійснення у межах компетенції державного нагляду (контролю) за додержанням центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності та господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами – нерезидентами вимог законодавства про стратегічну екологічну оцінку.

Зокрема, законопроектом передбачається внесення змін до законів України «Про стратегічну екологічну оцінку» та «Про охорону навколишнього природного середовища».

Міністерство цифрової трансформації України, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та Державне агентство лісових ресурсів України повідомили Комітет з питань цифрової трансформації про відсутність пропозицій та зауважень до законопроекту.

Комітет з питань цифрової трансформації ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України законопроект реєстр. № 5159 прийняти за основу.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу у своєму висновку відмітив, що законопроект не суперечить зобов'язанням України відповідно до Угоди про асоціацію та праву ЄС.

Комітет з питань бюджету за наслідками розгляду законопроекту прийняв рішення, що він має вплив на показники бюджетів (створення та ведення Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки здійснюватиметься в межах та за рахунок коштів державного бюджету, передбачених Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України для забезпечення діяльності Державної екологічної інспекції України). У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності у термін, визначений автором законопроекту.

Міністерство фінансів України у своєму експертному висновку зазначило, що реалізація законопроекту не потребує додаткових витрат з державного та/або місцевих бюджетів у поточному бюджетному періоді. Законопроект не суперечить законам, що регулюють бюджетні відносини, тож міністерство в межах компетенції не заперечує щодо розгляду Верховною Радою України законопроекту.

Головне науково-експертне управління, розглянувши законопроект, висловило щодо його змісту деякі зауваження та пропозиції, зокрема зазначило, що законопроект вимагає техніко-юридичного доопрацювання та редагування. Так, зміст нової частини 3, якою доповнюється стаття 9 «Етапи здійснення стратегічної екологічної оцінки та основні вимоги до неї» Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» щодо звіту про стратегічну екологічну оцінку кращим було б врегулювати в окремій статті 11 «Звіт про стратегічну екологічну оцінку».

Крім того, Головне науково-експертне управління звернуло увагу на те, що зміст порівняльної таблиці до проекту не узгоджується з самим текстом проекту. Зокрема, у порівняльній таблиці передбачаються зміни до частини 2 статті 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», відповідно до яких звіт про стратегічну екологічну оцінку, результати громадського обговорення та консультацій, проведених згідно із статтями 12 та 13 цього Закону, а також результати транскордонних консультацій, проведених відповідно до статті 14 цього Закону, обов'язково враховуються в документі державного планування. Однак у тексті проекту наведені положення відсутні.

Разом з тим, Комітет зазначає, що частина 2 статті 9 та стаття 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» не були предметом розгляду в першому читанні.

Обговоривши законопроект Комітет дійшов висновку врахувати при підготовці законопроекту до другого читання відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України пропозиції і поправки зазначені у висновку Головного науково-експертного управління, що не були предметом розгляду у першому читанні та відповідають предмету правового регулювання законопроекту, і звернутися до Голови Верховної Ради України з пропозицією оголосити про необхідність внесення пропозицій і поправок щодо доопрацювання зазначених положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Комітет також зазначив про важливість запровадження відповідальності за недотримання вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Законом запроваджено стратегічну екологічну оцінку, яка здійснюється у процесі розроблення документів державного планування до його подання для затвердження. Здійснення стратегічної екологічної оцінки забезпечує замовник (орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який є відповідальним за розроблення документів державного планування та здійснює загальне керівництво і контроль за їх виконанням, або інший визначений законодавством замовник документів державного планування). Однак, через відсутність відповідальності за недотримання вимог Закону, відбувається системне його порушення.

Враховуючи викладене, законопроект (реєстр № 5159) потребує доопрацювання під час його підготовки до другого читання, а також, відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, згідно з якою головний комітет, як виняток, може прийняти рішення про врахування внесених пропозицій і поправок щодо виправлень, уточнень, усунення помилок та/або суперечностей у тексті законопроекту, інших структурних частин законопроекту та/або інших законодавчих актів, що не були предметом розгляду в першому читанні, якщо про необхідність їх внесення було зазначено у висновках цього головного комітету та/або експертного підрозділу Апарату Верховної Ради України і оголошено головою на пленарному засіданні під час розгляду такого законопроекту у першому читанні, необхідно внести зміни до частини 2 статті 9 та до статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України включити проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження відповідальності за порушення порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки (реєстр. № 5159 від 25.02.2021 р.), поданий Кабінетом Міністрів України, до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за результатами розгляду у першому читанні прийняти його за основу з урахуванням пропозицій Комітету.

Співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України при розгляді законопроекту визначено народного депутата України, голову підкомітету з питань охорони і раціонального використання водних ресурсів та державного моніторингу навколишнього природного середовища Прощука Е.П.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО